नेपाल दूरसंचार प्राधिकरण
उप निर्देशक पद (सवै सेवा) को
आन्तरिक तथा खुला प्रतियोगिताको लिखित परिक्षाको
<u>पाठ्यक्रम, २०६५</u>

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

लिखित परीक्षा

पत्र	विषय	अंक भार	परीक्षा प्रणाली	पूर्णाङ्क	समय
प्रथम पत्र	दूरसञ्चार सेवा र व्यवस्थापन तथा कानून र नियमन (सबै सेवाको लागि)	१० x ८ = ५० १ x २० = २०	विषयगत उत्तर विश्लेषणात्मक र समाधानमूलक उत्तर	१००	३ घण्टा

१. लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दूवै हुन सक्नेछ ।
२. यथासम्भव प्रश्नहरु नेपालको सन्दर्भमा सोधिने र पाठ्क्रमका सवै विषयलाई समेट्नु पर्नेछ ।
३ विषयगत प्रश्नहरुको स्वरुप निम्नानुसार हुन सक्नेछः
   ३.१ लामो उत्तर दिने १० अङ्कका पूरा प्रश्नहरु सोध्न सकिनेछ ।
   ३.२ एउटा प्रश्न अन्तर्गत दूई वा बढी टिप्पणीहरु (Short notes) सोध्न सकिने छ ।
४. समस्या समाधानको उत्तर आवश्यकता अनुसार निम्नानुसार चार भागमा विभाजन गरी प्रस्तुत गर्नु पर्नेछः
   (क) पहिलो भागमा समस्याको पहिचान ।
   (ख) दोश्रो भागमा समस्या समाधानको लागि मौजुदा सरकारी नीति र कार्यक्रम ।
   (ग) तेश्रो भागमा समस्या समाधानको लागि सुझाव ।
   (घ) चौथो भागमा सुझाव कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्यांकन गर्ने ठोस तरिका ।
५. यस पाठ्यक्रममा जेसुकै लेखिएको भएता पनि पाठ्यक्रममा परेका ऐन, नियमहरु परीक्षाको मिति भन्दा ३ (तीन) महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाइएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा रहेको सम्झनु पर्दछ ।
६. यस भन्दा अगाडि लागू भएका माथि उल्लिखित सेवा, समूह, उपसमूहहरुका पाठ्यक्रमहरु खारेज गरिएका छन् ।
७. पाठ्यक्रम लागू मितिः २०६५।३। … देखि लागु हुनेछ ।

नेपाल दूरसंचार प्राधिकरण
सवै सेवाको उप निर्देशक पदको
आन्तरिक तथा खुला प्रतियोगिता को लिखित परिक्षाको
<u>पाठ्यक्रम, २०६५</u>

प्रथम पत्रः दूरसञ्चार सेवा र व्यवस्थापन तथा कानून र नियमन पूर्णाङ्क १००

खण्ड (क) *<u>दूरसञ्चार सेवा र व्यवस्थापनः</u>*

१. <u>दूरसञ्चार सेवा सम्बन्धी</u> २०

नेपालमा दूरसञ्चार क्षेत्रको विकास क्रम, नेपालमा दूरसञ्चार क्षेत्रको दिगो विकास, नेपालमा दूरसञ्चार सेवाको उपभोगबाट सामाजिक, आर्थिक क्षेत्रमा पर्ने सकारात्मक प्रभाव, नेपालको दूरसञ्चार विकासमा अन्तराष्ट्रिय संस्थाहरुको भुमिका र योगदान । दूरसंचार क्षेत्रको विकासको लागि लिइनुपर्ने नीति ।

दूरसञ्चार क्षेत्रमा सरकारी क्षेत्र, नीजि क्षेत्र, नागरिक समाज र अन्तराष्ट्रिय संघ संस्थाहरुको भुमिका । विश्वमा भएको दूरसञ्चार प्रविधि, किसिम एवं हाल सम्म भए गरेका प्रगती, नेपालको अर्थिक विकासमा सूचना तथा सञ्चार प्रविधि (ICT) को भूमिका ।

२. <u>व्यवस्थापन</u> १०

व्यवस्थापनको अवधारणा, सिद्धान्त र विकासक्रम, कुशल व्यवस्थापनका गुण, व्यवस्थापनका विभिन्न पक्षहरु, सहभागीता मुलक व्यवस्थापन, टोलीगत कार्य (Team Work), नेतृत्व,निर्णय प्रक्रिया र उत्प्रेरणा । द्धन्द व्यवस्थापन, तनाव व्यवस्थापन, परिवर्तन व्यवस्थापन, समय व्यवस्थापन, संकट व्यवस्थापन सम्बन्धी अवधारणाहरु, वार्ता र सिप सम्बन्धी ज्ञान ।
रणनीति व्यवस्थापन
SWOT Analysis, Strategy Formulation, Strategy Implementation & Control, Performance Evaluation System
Corporate Governance, संगठनमा प्रभावकारी संचार । व्यवस्थापन सूचना प्रणाली, वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन एवं मूल्यांकन प्रक्रिया ।

३ <u>दूरसञ्चार क्षेत्र र प्राधिकरण</u> १०

दूरसञ्चार नीति, २०६० र यसका विशेषताहरु, नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरण सम्बन्धी ज्ञान र वर्तमान संगठन, स्वायत्तता र नियमन, मानव संसाधन विकास, नवोदित चुनौतिहरु, वृत्ति विकास, निरीक्षण ।

खण्ड (ख) कानून तथा नियमन

१. **कानून (Legislative Arrangements) र अन्य** २०

दूरसंचार ऐन, २०५३, दूरसंचार नियमावली, २०५४ । रेडियो ऐन, २०१४, रेडियो संचार (लाईसेन्स) नियमावली, २०४९ । राष्ट्रिय संचार नीति, २०४९ । सूचना तथा संचार क्षेत्रको दिर्घकालिन नीति, २०५९ । सूचना प्रविधि नीति, २०५७ । दूरसंचार नीति, २०६० । प्रतिस्पर्धा प्रवर्धन तथा बजार संरक्षण ऐन, २०६३ । उपभोक्ता संरक्षण ऐन, २०५४ । नेपाल नेपाल दूरसंचार प्राधिकरणको आर्थिक प्रशासन विनियमावली, २०६४ र नेपाल दूरसंचार प्राधिकरण (कर्मचारीको सेवाका शर्त सम्बन्धी) विनियमावली, २०६४ ।

ग्रामीण दूरसंचार विकास कोष परिचालन (कार्यविधि) विनियमावली, २०६४, सेवा प्रदायक तोक्ने सम्बन्धी (कार्यविधि) विनियमावली, २०६४) ।

International Organizations (WTO, World Bank, ADB, ITU, APT, SATRC, SAFTA, BIMSTEC & APEC) ।

2. (नियमन) Regulation २०

नेपालमा नियामक निकायहरुको भूमिका, नेपालमा दूरसञ्चारको विकास, सार्क मुलुकको दूरसंचार प्रणाली र नियमन व्यवस्था बारे सामान्य जानकारी ।

Interconnection Principles and provision in Telecom Act & Regulations, Interconnection Guidelines 2065, Guideline for Tariff approval for Telecommunications Services, Provisions in Telecom Act/Regulation & RTDF for provision of Telecom Services in Rural areas of the country. Provision of universal service as provided by Telecom Policy, 2060

Role of NTA in Regulation of tariff and in settlement of disputes between consumers and service providers. Principle of separation of Accounts for Telecom provider offering a multiplicity of Services. Principles of Unbundling: Local Loop Unbundling, Shared Access & Bit Stream Access, WTO document on Telecommunications Regulation Reference Paper (TRRP).

खण्ड (ग) समस्या समाधान २०

माथिको विषयहरुवाट विषयगत प्रश्नहरु १० वटा सोधिनेछ जसवाट ८ वटा प्रश्नको उत्तर दिनु पर्नेछ र समस्या समाधान गर्ने २० अंकका प्रश्न २ वटा सोधिने छ र एउटाको उत्तर दिनु पर्नेछ ।